

12. dubna by se **Karel Kryl** dožil sedmdesátky. Co ještě o něm napsat? Pro mou generaci byl Kryl kdosi, jako vzdálený bůh, žijící legenda. V jeho písních zněla bolest i vztek ze všeho, co se v naší zemi po srpnu 1968 stalo. Nebyla to prvoplánová satira, písně měly duši a Krylův zpěv byl nezaměnitelný. Jeho písně byly pro Bílaky a jemu podobné, kteří v klidu spokojeně po roce 1989 žili a žijí bez špetky svědomí, červeným hadrem. Každý diktátor se bojí pravdy a zejména té, kterou si lidé mohou přečíst, poslechnout či zazpívat. Po návratu z emigrace čekala Kryla sláva, plné haly diváků a jedna deska a knížka za druhou. Žádný z těch, kteří se po listopadu vrátili na chvíli či natrvalo, nebyl tak slaven jako Karel Kryl. Uplynula však trocha času a vše se začalo měnit. Karel Kryl zahořkl. Mnozí mu jeho hořkost vyčítali, mnozí ji v té době nechápali. Několik dnů před svými padesátinami Kryl zemřel. Jako každá osobnost, která odejde předčasně, byl a je Karel Kryl předmětem úvah a dohadů. Mnozí o něm říkají, že již po svém návratu byl prorokem časů, které prožíváme. Našel jsem i názor, že Kryl nebyl velký básník, ale v podstatě kýčař. Položme si otázku, jak by to bylo s popularitou Karla Kryla, kdyby Pražské jaro nebylo poraženo a jak by to bylo s jeho popularitou, kdyby se své sedmdesátky dožil? Sdílel by i on daň za pokleslý vkus populace, která adoruje rychle se zhášející hvězdičky vyhnané pilulkou TV soutěží? Byl by jinde, než jsou jeho souputníci jako Vladimír Merta, Jaroslav Hutka, Bohdan Mikolášek, Vlasta Třešňák a další jména, jejichž synonymem je kvalita textů a sdělnost obsahu tvorby? Na tyto otázky nechť si odpoví každý, kdo si je stejně jako já položil. Nedožitá výročí slavných či kdysi slavných mají jeden průvodní jev. Jména mrtvých jsou slavena a spíše žvýkána těmi, kteří si hřejí na mrtvém svou PR polévku. Jaká byla nedávná oslava sta let Bohumila Hrabala? Namísto tiché vzpomínky v pozoru a pokoře jsem četl úvahy, zda Hrabal hodně pil a zda byl zbabělý vůči režimu. Někde vzadu je řada jeho děl, patřících do světové literatury. Smutné je, že studenti gymnázia v jeho rodném městě ani nevěděli, kdo je Hrabal a odmítli, aby škola nesla jeho jméno. O Karlu Krylovi a Bohumilu Hrabalovi se aspoň píše, ale v případě stých narozenin Jaroslava Ježka v roce 2005 bylo, až na výjimky, jen trapné ticho. K poctě Karla Kryla se v Lucerně konal koncert, který byl vyprodán. Pan Josef Klíma napsal do Lidových novin, že by na tento koncert nešel. S panem Klímou jsme stejně staří a pod jeho fejeton se podepisuji. Druhý vyprodaný koncert k památce Karla Kryla uspořádal Jarek Nohavica. Zde mi dovozte, abych se komentáře zdržel. Pro mě zůstává Kryl tím hořkým krásným hlasem zpívajícím o smutném osudu důchodce, o nevidomé dívce nebo o andělu ukovaném z nábojnice. Tak jako Vy, milý Karle Kryle, tyhle písně už nikdo jiný nezaspívá. Jen škoda, že tu krásu již nikdy od Vás neuslyším.